

Vedlikehold av vinduer og dører

Oppdatert: Sept. 2008

Maling/beising

Vinduene er den del av ytterveggen som er vanskeligst å holde ved like. Dette fordi de er sterkest utsatt for fuktforandringer innenfra mot utsiden, og de er også utsatt for sterk sol og regn.

Ikke mal på fuktige vinduer!

Fra fabrikken har vinduene en trefuktighet på ca 12 %, og det er tørt nok til at man kan male/beise uten ytterlig tørking. Vær imidlertid oppmerksom på at vinduene i byggeperioden kan ha tatt opp fuktighet som først må få tørke ut igjen før maling/beising.

For senere vedlikehold, se eget ark:

NorDan standard beis, maling og lakk.**Maling og beis sitter godt på aluminium**

NorDan vinduer er forsynt med aluminium glasslister. Dette er gjort for å lette vedlikeholdet. Aluminium som er i blank utførelse kan i utsatte miljøer korrodere og må før maling pusses ned, dette for å sikre godt vedheft på aluminiumen. Forskjellen mellom beiset eller malt tre og aluminium vil ikke vises.

Ikke mal på beslag og glass!

NorDan vinduene er lette å male. Skru av håndtakene og ventilen. La det ikke komme maling på tettelisten på rammen. Bruk malertape på glasset - det sparer mye arbeid.

Er alt i orden?**Hvis vinduet går tregt**

Et NorDan vindu som er riktig innsatt skal virke i år etter år. Men det kan være småting som gjør at vinduet går litt tregere enn nødvendig, f.eks. maling på låseboltene i hjørnene og/eller på låsetungene. Slik maling fjernes, og det hjelper å smøre et tynt lag med vaselin på låsebolter og låsetunger for at de skal gli bedre.

Hvis vinduet lekker

Det er ikke ofte at et NorDan vindu lekker, men dersom det skulle forekomme skyldes det som regel småting. Ganske vanlig er det at tettelisten på rammen er overmalt. Det hender også at vinduet lukkes før maling/beis er tørket, og når det åpnes sitter noe av malingen eller beisen igjen på tettelisten.

Feilbetjening (på 3-vriders vindu)

Det kan, ytterst sjeldent, forekomme at vinduet feilbetjenes.

Rammen vil da falle inn i toppen, men vil bli stående på kulebeslaget i høyre hjørne.

Det er ingen fare i dette da vinduet ikke kan falle ut av karmen og inn i rommet.

Hva gjør jeg?

1. Forviss deg først om at bunnhåndtaket er helt åpent.
2. Løft rammen med venstre hånd tilbake på plass i bunnkarmen og lukk bunnvrideren.
3. Lukk deretter vinduet på vanlig måte fra luftstilling

Dugg på isolerruter**Innvendig dugg**

La oss først slå fast at hvis det kommer dugg på innsiden av på en isolerrute, så behøver det ikke være noe galt med glasset. Hvis det derimot kommer dugg mellom glassene i isolerruten er denne ødelagt og må skiftes.

Det er flere ting vi kan gjøre for å hindre dugging:

Først og fremst bør fuktigheten inne holdes på et rimelig nivå. Kalde rom som soveværelser er særlig utsatt for dugging på vinduene. Det utvikles mye fuktighet når vi sover i form av transpirasjon og gjennom åndedrettet, og denne fuktigheten vil da avsettes på de kaldeste flatene - vinduene.

Det kan settes opp noen enkle regler for å hindre duggdannelse på vinduene:

1. Hold jevn, normal temperatur.
2. Sørg for godt utlufting, helst ved gjennomtrekk.
3. Varmekilder bør plasseres under vinduene.
4. Sørg for at luftsirkulasjonen mot vindusglasset ikke hindres av gardiner, persienner eller store, utstikkende blomsterbrett.

Et godt hygrometer vil være til god hjelp for å holde øye med luftfuktigheten inne. Luftens relative fuktighet bør ligge på et sted mellom 30 % og 40 % i oppholdsrom, men kan i kortere perioder overstige dette vesentlig i våte rom.

Utvending dugg

Med moderne høyisolerende, energisparende isolerruter kan vi i noen sjeldne tilfeller få det omvendte problemet; at glassrutene dugges på utsiden. Fordelene med slike ruter er imidlertid så store at de bør brukes i størst mulig grad. De nye byggeforskriftene stiller krav til at det skal være vinduer med god U-verdi i nye bygg. Fyrer vi mindre betyr det mindre utslipp og mindre forurensning, og også reduserte fyringskostnader. Men kanskje like viktig er det at vi får et godt innemiljø. Kaldstråling og kaldras (trekk) elimineres, og vi står friere til å møblere nærmere glassrutene og får det langt mer komfortabelt.

NorDan AS anbefaler følgende smøringsintervall:	Vinduer	Dører	Skyvedører
Smøring to ganger pr. år på bevegelige beslagdeler		X	
Smøring én gang pr. år på bevegelige beslagdeler	X		X